

Handläggare

Maria Lindelöf

Processledare Klimatneutrala Enköping

Kommunledningsförvaltningen

Antagande Klimatkontrakt 2030, version 2025, återrapport Klimatkontrakt 2030, version 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. godkänna återrapport av Klimatkontrakt 2030, version 2024,
2. godkänna reviderat Klimatkontrakt 2030, version 2025,
3. delegera till kommunstyrelsens ordförande, Peter Book (M), att bestämma vem som ska underteckna Klimatkontrakt 2030 version 2025.

Beskrivning av ärendet

Beslutet gäller Enköpings kommuns åtaganden i Klimatkontrakt 2030, version 2025–2026. Kontraktet är en del av partnerskapet Klimatneutrala städer 2030. Signeringen sker den 5 december 2025, då kommunstyrelsens ordförande är inbjuden att underteckna.

Enköpings koldioxidbudget visar att utsläppen måste årligen minska med 17,6 % för att vi ska nå Parisavtalet. För att klara omställningen ingår Enköpings kommun i det nationella programmet Viable Cities som är inriktat på innovation för klimatneutrala och hållbara städer. I satsningen Klimatneutrala städer 2030 – och med verktyget Klimatkontrakt 2030 – samarbetar programmet med 48 städer och sex myndigheter för att snabba på klimatomställningen. Viable Cities arbete sker i nära samspel med den europeiska mobiliseringen kring "Mission Climate Neutral and Smart Cities 2030". Programmet får stöd i en gemensam satsning av Vinnova, Energimyndigheten och Formas. Viable Cities samordnas av KTH.

Ett centralt verktyg i arbetet är Klimatkontrakt 2030 – ett avtal mellan kommunerna, staten och Viable Cities där parterna åtar sig att genomföra konkreta åtgärder för att nå klimatmålen. Kontraktet revideras årligen och fungerar som ett långsiktigt åtagande som säkrar samarbetet mellan städerna och den statliga nivån.

Enköpings kommun har tidigare signerat fem versioner av Klimatkontrakt 2030. Vid beslut om godkännande av denna version kommer signeringen att äga rum den 5 december 2025, då kommunstyrelsens ordförande är inbjuden att underteckna.

Utöver beslut om att godkänna årets kontrakt (version 2025–2026) ingår även överlämning av uppföljningen av föregående års kontrakt (version 2024).

Årets klimatkontrakt bygger på den klimatstrategi som föreslås tas upp för beslut för beslut i kommunfullmäktige hösten 2025. Strategin, som tagits fram gemensamt i kommunkoncernen, utgår från koldioxidbudgeten och prioriterar de åtgärder som ger störst effekt i utsläppsminskningar. Kontraktet omsätter dessa målnivåer och prioriteringar i praktiska åtaganden som ska brytas ner och verksamhetsplaneras i nämnder, förvaltningar och bolag under 2026, och blir därmed en central del i att minska gapet mellan mål och genomförande.

Arbetet med dokumentet sker parallellt mellan de olika parterna – kommunerna, myndigheterna och Viable Cities. **Beslutet i Enköping gäller de åtaganden som presenteras i avsnitt 5.** Kommunens delar är färdigställda, medan vissa summerande avsnitt fortfarande utarbetas centralt av Viable Cities. Den slutliga utformningen av dokumentet, till exempel framsidan, görs av Viable Cities inför signeringen. Från denna version sker återrapporteringen i en separat process.

Förutsättningar i årets klimatkontrakt

Årets kontrakt innehåller tre typer av åtaganden:

- **Obligatoriska åtaganden** – Tre grundläggande åtaganden gäller för alla kommuner och är en förutsättning för att delta i satsningen. Dessa tre åtaganden är:
 1. Förstärkt styrning och ledning för att accelerera klimatomställningen
 2. Klimatanalyser och klimatberäkningar som grund för strategisk klimatstyrning
 3. Finansiera och investera i klimatomställningen
- **Frivilliga åtaganden** – är frivilliga och väljs utifrån lokal prioritering. Enköpings kommun har valt inköp som prioriterat åtagande. Skälet är att

en stor del av kommunens klimatpåverkan finns i de varor, tjänster och entreprenader vi köper in (Scope 3). Genom att styra våra inköp mot klimatsmarta lösningar kan vi minska utsläppen i stor skala, samtidigt som vi utvecklar marknaden och stärker våra egna styrprocesser. Inköp är därför ett av de mest kraftfulla verktyg vi har för att nå klimatmålen.

- **Samverkansområden** – är frågor som många kommuner brottas med och där det är mer effektivt att utveckla lösningar gemensamt än var och en för sig. Inom ramen för årets klimatkontrakt föreslår vi därför ett antal områden där Enköping vill delta i fördjupad samverkan med andra städer i Viable Cities och i vår region. Syftet är att dela erfarenheter, bygga gemensamma metoder och kunna dra nytta av det stöd och de partners som Viable Cities erbjuder samtidigt som den stärker våra möjligheter att få stöd, finansiering och lärande genom Viable Cities.

Ärendets beredning

Årets klimatkontrakt har arbetats fram av Klimatneutrala Enköping tillsammans med ledningsstöd. Kontraktet har bearbetats och förankrats genom respektive förvaltning via förvaltningschef och berörda chefer och därefter förankrats och godkänts av kommundirektörens ledningsgrupp samt berörda chefer. På detta sätt har vi säkerställt att klimatkontraktet är väl förankrat i organisationen och förberett för politisk behandling.

Ekonomiska konsekvenser

Kortsiktigt bedöms kostnaderna främst bestå av arbetstid i förvaltningar och bolag för att planera, samordna och genomföra de prioriterade åtgärderna. Detta innebär att de resurser som redan finns i organisationen behöver användas mer fokuserat, men också att det på sikt kan krävas förstärkningar för att skapa den kapacitet som behövs. De åtgärder som lyfts i klimatkontraktet fungerar därför inte bara som en handlingslista, utan också som ett verktyg för att identifiera vilka resurser och kompetenser som kommer att behövas framåt och hur dessa bäst kan finansieras.

Genom att tydliggöra åtgärderna får vi en klarare bild av de ekonomiska behov som krävs för att hålla tempot i klimatomställningen. Det gör det också möjligt för oss att bättre använda vårt medlemskap i satsningen Klimatneutrala städer 2030 – där vi kan aktivera stöd från Viable Cities och dess partners, dra nytta av erfarenheter från andra kommuner och ta del av metoder och finansieringsmöjligheter. Här finns till exempel möjligheter att

ansöka om statliga stöd, delta i EU-program eller attrahera andra externa investeringar.

Långsiktigt handlar det inte enbart om att räkna på kostnader och intäkter i enskilda projekt, utan om att utveckla en ekonomisk styrning som stödjer hållbar utveckling. När klimatnytta och samhällsnytta vägs in i ekonomiska beslut blir ekonomin inte ett hinder, utan ett verktyg för att skapa både utsläppsminskningar, energieffektivisering, minskade driftkostnader och ökad livskvalitet för kommunens invånare.

Sociala eller miljömässiga konsekvenser

Enköpings klimatarbete utgår från en helhetssyn där klimat, miljö och social hållbarhet hänger ihop. Våra åtaganden i klimatkontraktet syftar därför inte bara till att minska utsläpp i linje med vår koldioxidbudget, utan också till att skapa renare luft, bättre hälsa och attraktiva livsmiljöer. Genom satsningar på hållbar energi, klimatsmart samhällsbyggande och resurseffektiva transporter minskar vi utsläppen samtidigt som vi stärker den lokala miljön och tryggheten för invånarna.

Långsiktigt är målsättningen att klimatarbetet ska bidra till att framtidssäkra Enköping till ett mer resilient och hållbart Enköping, där kommunens styrning, budget och verksamhetsplaner integrerar klimatmål på samma självklara sätt som andra samhällsmål. På så vis skapar vi både miljömässiga vinster, social sammanhållning och ekonomisk effektivitet – och stärker Enköping som en föregångare i klimatarbetet.

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Tjänsteskrivelse, 2025-09-09
- Klimatkontrakt 2030_version 2025_2026_Enköpings kommun_final
- Återrapport Klimatkontrakt 2030, version 2024
- Klimatkontrakt 2030, version 2024
- Bilaga 1 Klimatkontrakt 2025 - *Fördjupad redovisning av åtaganden och samverkansområden. Denna bilaga kompletterar Enköpings kommuns Klimatkontrakt 2030 (version 2025–2026). Här redovisas de åtaganden och samverkansområden i mer detalj än vad som ryms i huvudkontraktet.*

- Förslag på blogginlägg_Klimatneutrala städer i fokus_Enköping mobiliserar

Ansvariga tjänstepersoner

Tjänsteskrivelsen är fastställd av följande:

- Daniel Jansson-Hammargren, kommundirektör
- Åsa Olsson, kansli- och utredningschef

Sändlista

Beslutet skickas till:

- Viable Cites, för åtgärd
- Miljö- och byggnadsnämnden, för kännedom
- Socialnämnden, för kännedom
- Tekniska nämnden, för kännedom
- Upplevelsenämnden, för kännedom
- Utbildningsnämnden, för kännedom
- Valnämnden, för kännedom
- Vård- och omsorgsnämnden, för kännedom
- Enköpings kommuns moderbolag AB (EMAB), för kännedom
- AB Enköpings Hyresbostäder (EHB), för kännedom
- ENA Energi AB (ENAE), för kännedom